

KOLMAS JAGU. REFLEKSION JA HINDAMINE

TERVIKU KOKKUPANEK

— Kolmandas jaotises hakkavad osalejad **kavandama** edasist tegevust, kui nad on tagasi oma klassis ja koolis. Nad **vaatavad uuesti** üle vastuoluliste teemade käsitlemise põhjendused ja kaaluvad selles valdkonnas toimuva õppe **eesmärke**. Lõpetuseks **reflekteerivad** nad kogu koolituspaketi üle, mõeldes, kuidas see on toetanud nende **erialast enesetäiendamist** ja kuidas **õpitud tulevikus edasi arendada**.

TEGEVUS 3.1. LUMEPALL

— Vastuoluliste teemade käsitlemine ei ole ainult õpilastele antav võimalus kontrollitud keskkonnas „auru välja lasta“, kuigi ka see võib olla vajalik. Põhieesmärk on siiski õppimine, et mõista väärtuste ja huvide konflikte ja nende lahendamise võimalusi. Sarnaselt õppekava muude osadega sõltub meetodite valik ja nende rakendamise viis soovitud õpisisust. Järgnevas tegevuses mõtlevad osalejad vastuoluliste teemade käsitlemise eesmärkidele, nt kujundatavatele pädevustele, kasutades „lumepalli“ meetodit.

Eesmärk

— Reflekteerida vastuoluliste teemade käsitlemise eesmärkide üle.

Tulemused

— Osalejad:

- ▶ mõistavad õpieesmärkide tähtsust;
- ▶ oskavad määrata vastuoluliste teemade käsitlemisel sobivaid õpieesmärke.

Kestus

— 25 minutit

Meetod

1. Tegevuse tutvustamiseks selgitage õppe eesmärke ning seda, kui oluline on omada selget ettekujutust soovitatavatest õpitulemustest. Öelge osalejatele, et järgmise harjutuse eesmärk on aidata neil selgemini mõista vastuoluliste teemade käsitlemise eesmärke.
2. Jaotage osalejad neljaliikmelistesse rühmadesse.
3. Paluge rühmadel arutada, kuidas nad selgitaksid vastuoluliste teemade käsitlemise eesmärki 14-aastastele õpilastele. Selleks võiks kuluda 3–4 minutit.
4. Seejärel liitub kaks liiget igast rühmast mõne teise rühmaga. Nad tutvustavad eelmises arutelus esitatud ideid ja arendavaid neid edasi, et sõnastada ülesandele võimalikult täpne vastus. Selleks võiks kuluda veel 3–4 minutit.
5. Protsessi korratakse seni, kuni aega on või kuni kõik osalejad on kõik rühmad läbi käinud.
6. Paigutage toolid ringi üldiseks aruteluks.

Näpunäide

Kasulik on valida ülesandes kasutatava õpilaste sihtrühma vanus nii, et see vastaks vanuserühmale, millega enamik osalejaid tavaliselt kokku puutub. Ent igal juhul peaks see olema kõigi jaoks üks ja sama.

Arutelu

— Korraldage arutelu selle üle, mida osalejad sellest tegevusest õppisid, nt kas see aitas eesmärke selgitada. Kas on mingi erinevus pikaajaliste ja lühiajaliste eesmärkide vahel? Milliseid õpilaste pädevusi tuleks nende arvates arendada? Kas nende arvates on oluline püüda muuta õpilaste arvamust?

TEGEVUS 3.2. TUNNIKAVA

■ Võttes aluseks koolitustegevuste kava põhiosaks olnud uurivad ja reflekteerivad tegevused, antakse osalejatele nüüd võimalus **õpitut praktikas rakendada**.

Eesmärk

■ Rakendada koolitustegevuste kava alusel õpitut praktikas.

Tulemused

■ Osalejad:

- ▶ koostavad ühe vastuolulist teemat käsitleva tunni aja pikkuse õppetunni kava.

Kestus

■ 20 minutit

Meetod

1. Iga osaleja valib ühe vastuolulise teema ja plaanib, kuidas ta seda pärast kooli tagasi jõudmist õpilastele tutvustaks. Ta koostab tund aega kestvate õppetegevuste kava, kasutades ühte või mitut koolitustegevuste kavas käsitletud meetodit või tegevust. Seda võib teha individuaalselt või väikestes rühmades. Selleks võiks kuluda umbes 15 minutit.
2. Kutsuge osalejad umbes viieks minutiks uuesti kokku, et arutada võimalikke küsimusi, mis võisid töö käigus tekkida.

TEGEVUS 3.3. KIRJAD KOOLITAJALE

Osalejate tagasiside aitab **täiustada koolitustegevuste kasutamist järgmistes rühmades**. Samuti aitab see osalejatel reflekteerida tegevuste käigus üles kerkinud üldiste probleemide üle ning **tunda, et nad on andnud koolitusprogrammi isikliku panuse**. „Kirjad koolitajale“ on lühike kirjalik tegevus, mis võimaldab osalejatel kirjeldada vahetult koolitajale koolitusel osalemisega seotud kogemusi.

Eesmärk

Anda osalejatele võimalus kirjeldada koolitajale koolitusel osalemisega seotud kogemusi.

Tulemused

Korraldaja/koolitaja

▶ teab, kuidas koolitustegevusi järgmiste rühmade jaoks täiustada.

Osalejad:

▶ tunnevad, et nad on andunud koolitusprogrammi isikliku panuse.

Kestus

5 minutit

Ressursid

Vajalikud töövahendid:

▶ kiriapaber ja ümbrikud.

Meetod

1. Igale osalejale antakse paberileht ja ümbrik.
2. Nad kirjutavad korraldajale/koolitajale lühikese kirja, kuhu märgivad koolitusel osalemise käigus tekkinud küsimused või mõtted ja kõik muud teemad, mille kohta nad tahaksid koolitajale küsimusi esitada.
3. Kirjad pannakse ümbrikutesse ja antakse korraldajale/koolitajale.
4. Korraldaja/koolitaja vastab kirjadele pärast koolitust e-postiga. Ta võib vastata igale osalejale eraldi, kirjutada kõigile ühise kirja või neid variante kombineerida.

Soovitus

Kui on aega, võib koolitaja mõned kirjad avada, need rühmale ette lugeda ning neis esitatud küsimustele vastata.

TEGEVUS 3.4. LUSTIPUU

■ Lisaks koolitustegevuste kohta tagasiside andmisele on oluline, et osalejad saaksid koolituse lõpus mõelda, mida nad selle käigus õppisid ning mida nad peaksid tegema enne, kui saavad õpitut koolis rakendada. „Lustipuu“ on lihtne tegevus, mis aitab osalejatel reflekteerida pärast koolitusel osalemist oma erialase arengu üle.

Eesmärk

■ Anda osalejatele võimalus reflekteerida oma erialase arengu üle pärast koolitusel osalemist.

Tulemused

■ Osalejad:

- ▶ on teadlikud sellest, mida nad koolitustegevuste kava läbimise käigus õppisid ja mida nad peavad tegema, et õpitut oma klassis ja koolis praktikas rakendada.

Kestus

■ 10 minutit

Ressursid

■ Vajalikud töövahendid:

- ▶ suur märkmetahvli paber, millele on joonistatud puu kontuur.
- ▶ märkmelehed – oranžid, rohelised ja kollased.

Ettevalmistus

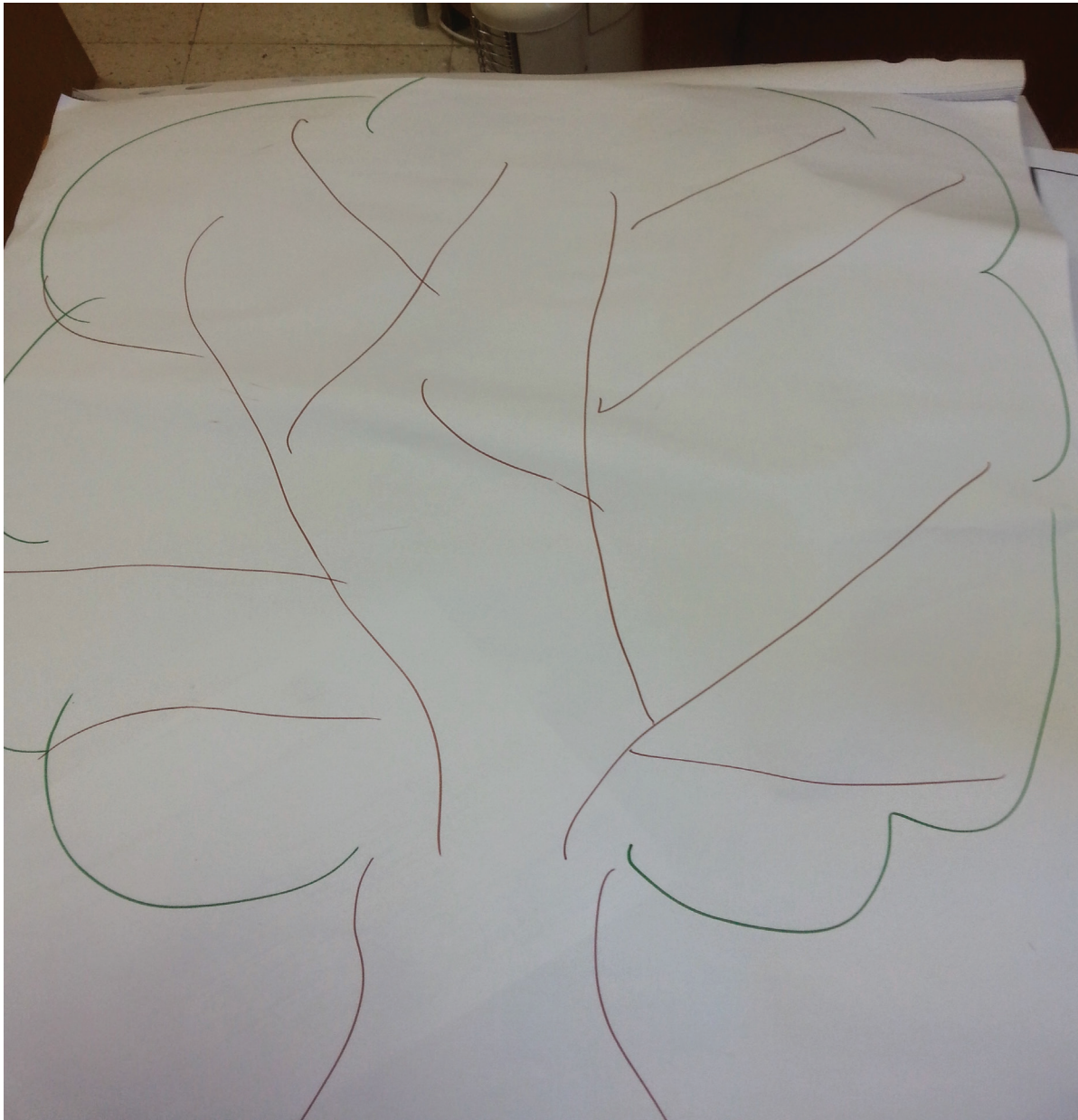
■ Joonistage suurele paberilehele puu kontuur, millel on palju oksid.

Meetod

1. Osalejad kirjutavad eri värvi märkmelehtedele märkusi koolituse käigus tekkinud ideede, omandatud meetodite ja õpisisu kohta ning kinnitavad need puule, lähtudes järgmistest reeglitest:
 - ▶ **Oranž** värv selliste ideede, meetodite ja õpisisu jaoks, mis on **kohe valmis** klassis ja koolis rakendamiseks.
 - ▶ **Roheline** värv selliste ideede, meetodite ja õpisisu jaoks, mis on osalejate jaoks veel **uudne** ning vajab täiendavat refleksiooni ja küpsemist enne klassis/koolis rakendamist.
 - ▶ Kollane värv selliste ideede, meetodite ja õpisisu jaoks, mis on **kasutusvalmiduse ja uudsuse vahepeal** ning mille üle nad peavad enne rakendamist ainult natuke reflekteerima.

TEGEVUS 3.4. ABIMATERJAL

Lustipuu - enne

Lustipuu – pärast

